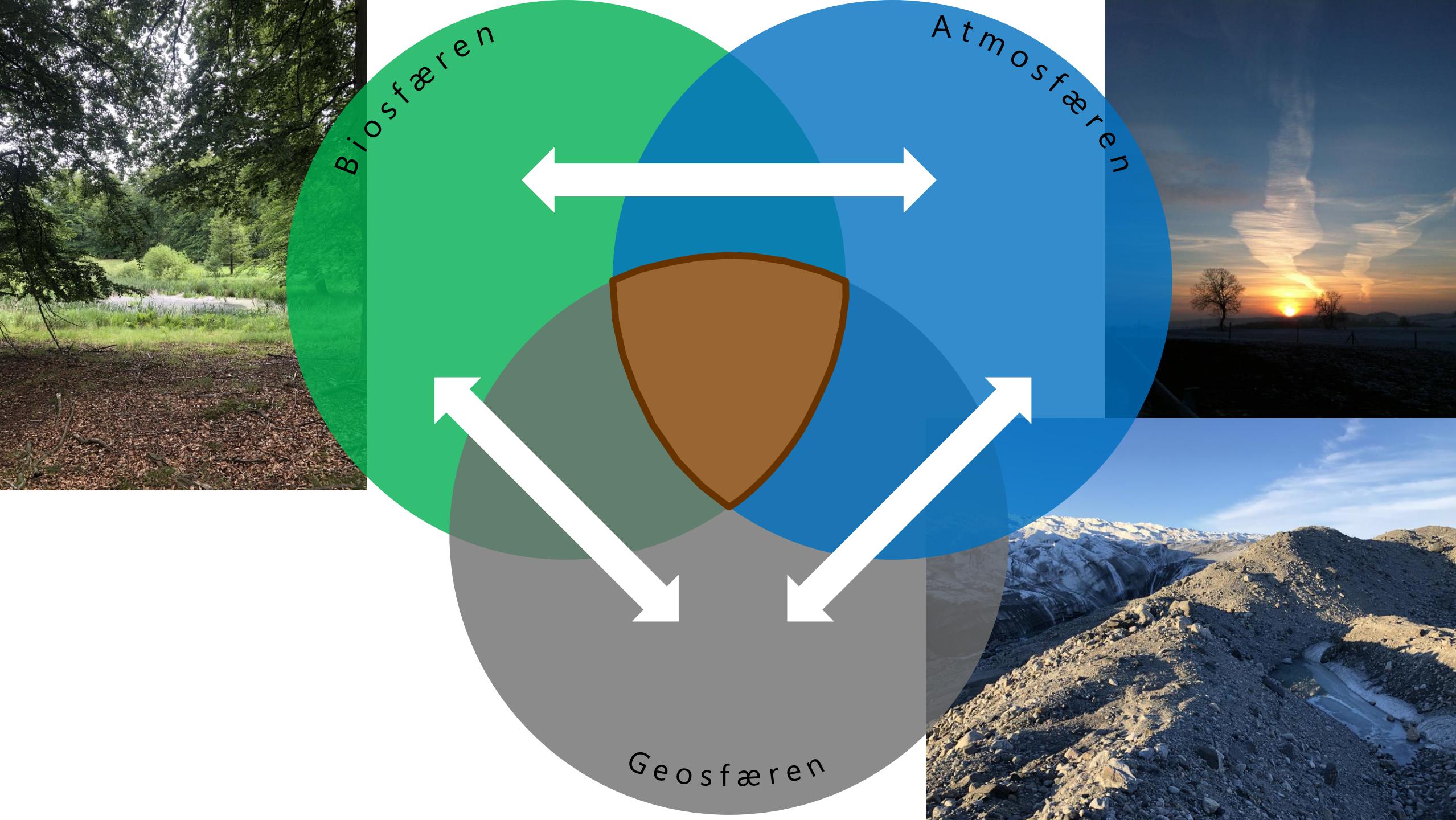

Vand
kulstof, kvælstof
næring
drivhusgasser

Global mængde C i
jordbundens øverste meter
(900 Gt kulstof)*

Georgiou et al. 2022

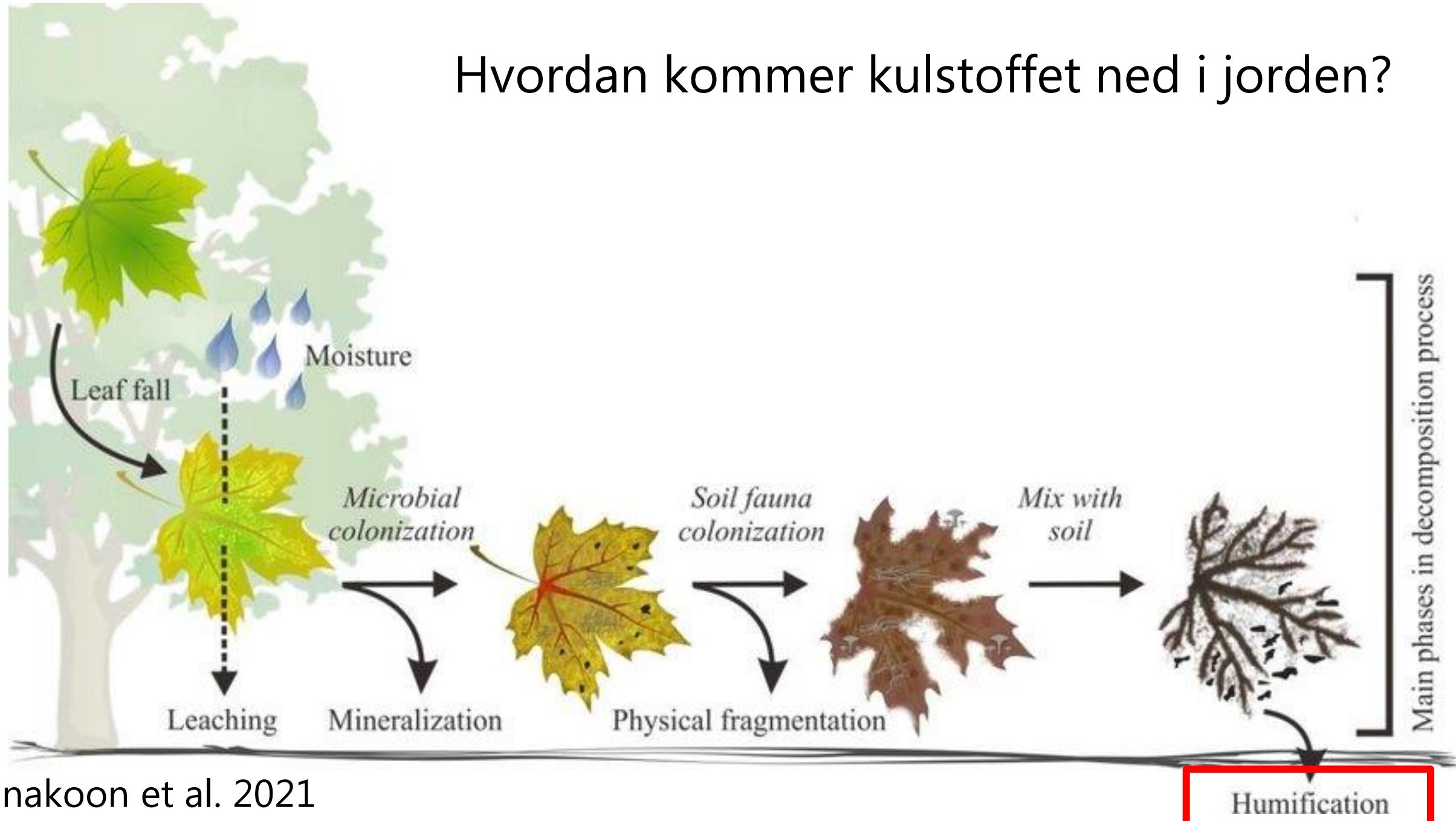

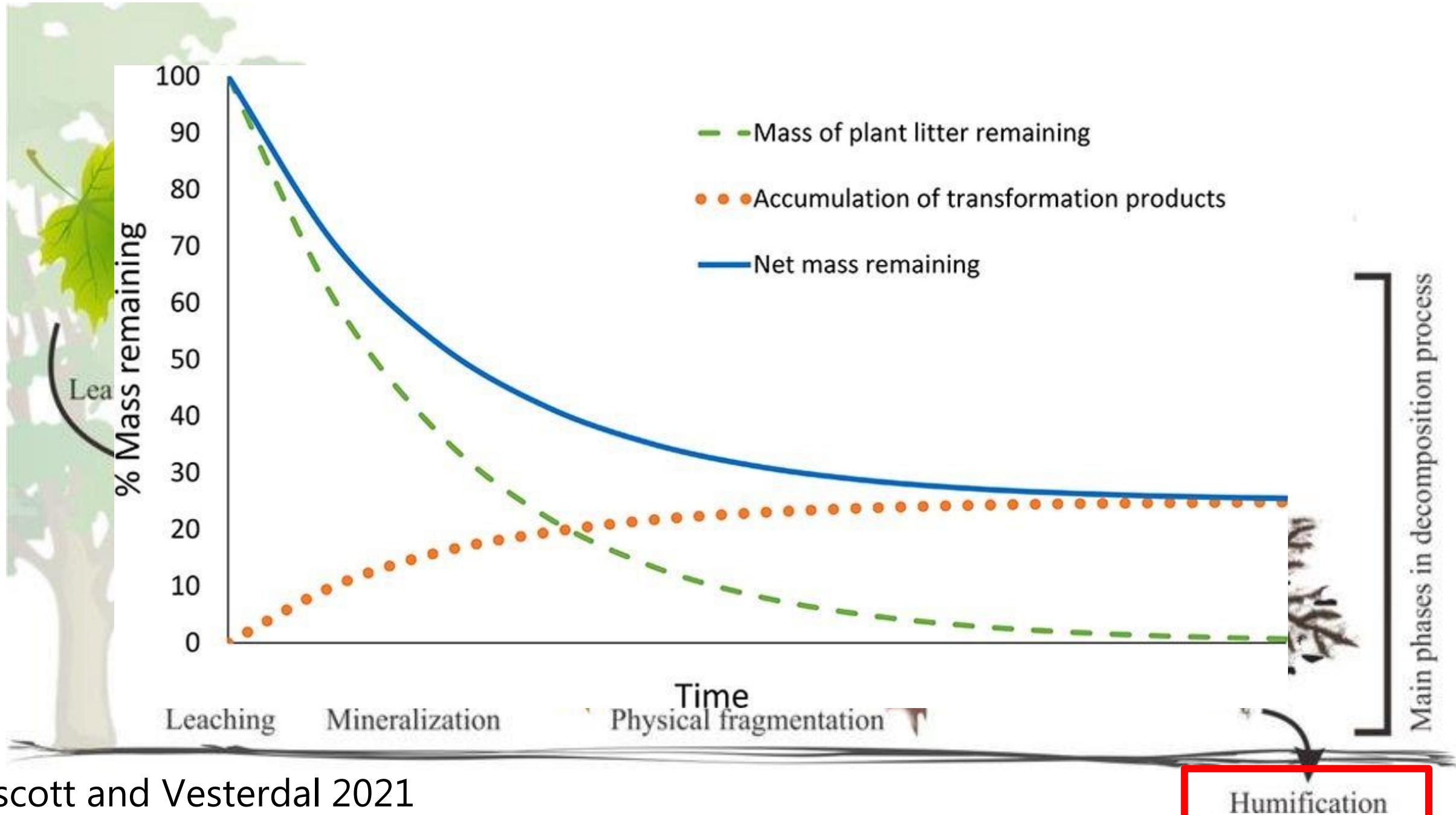
Danmarks mængde C i
jordbundens øverste meter
(630 Mt kulstof)*

*Landbrugsinfo, 2020

Hvordan kommer kulstoffet ned i jorden?

Bioturbation

with and without soil fauna

Et rigtigt lortediagram

Millipedes

Pill millipede

Beech

Oak

Maple

Horse chestnut

Hazel

Lime

Woodlice

Pill woodlouse

Beech

Oak

Maple

Horse chestnut

Hazel

Lime

Snail

Grove snail

Beech

Oak

Maple

Horse chestnut

Hazel

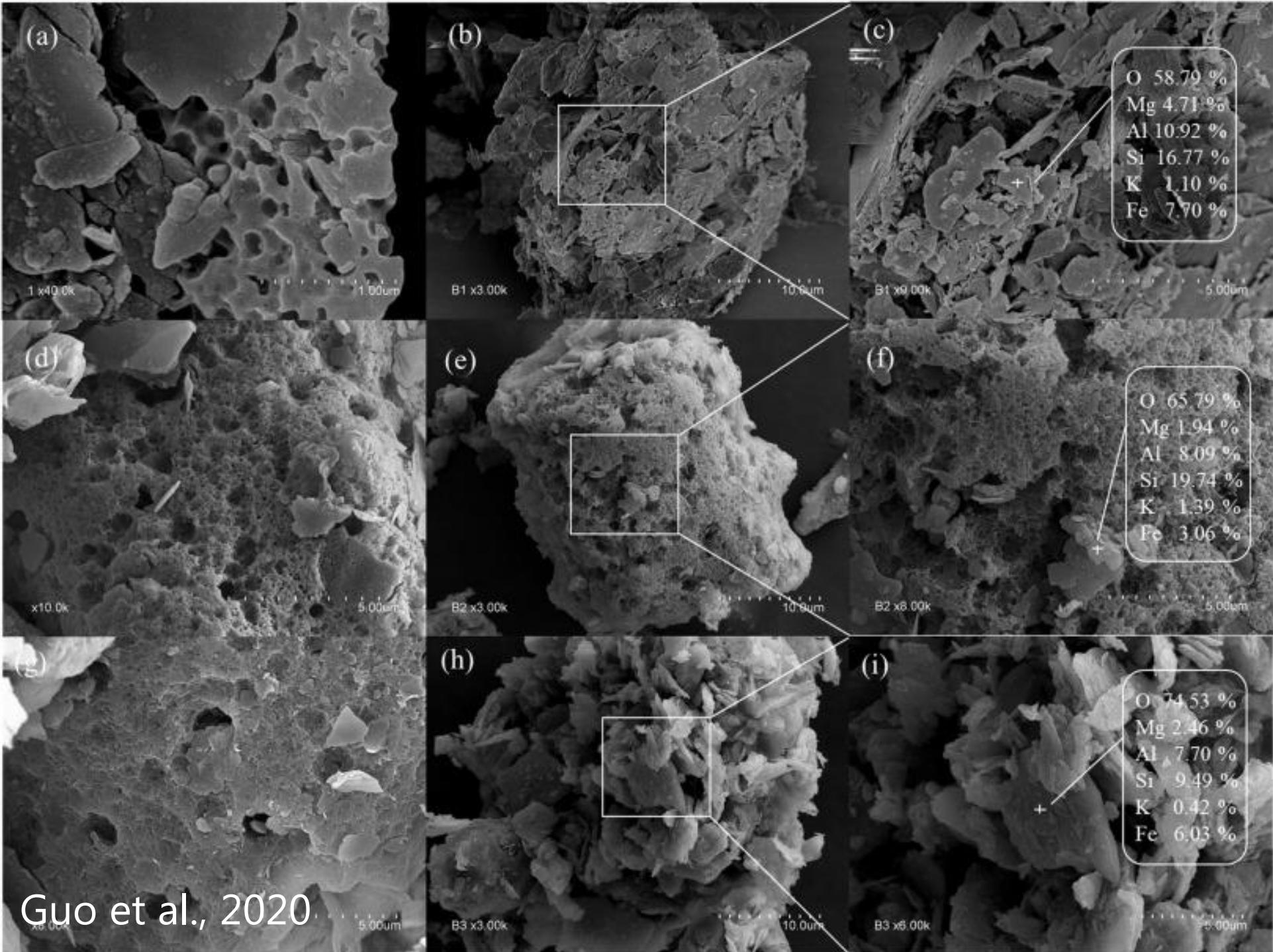
Lime

1mm

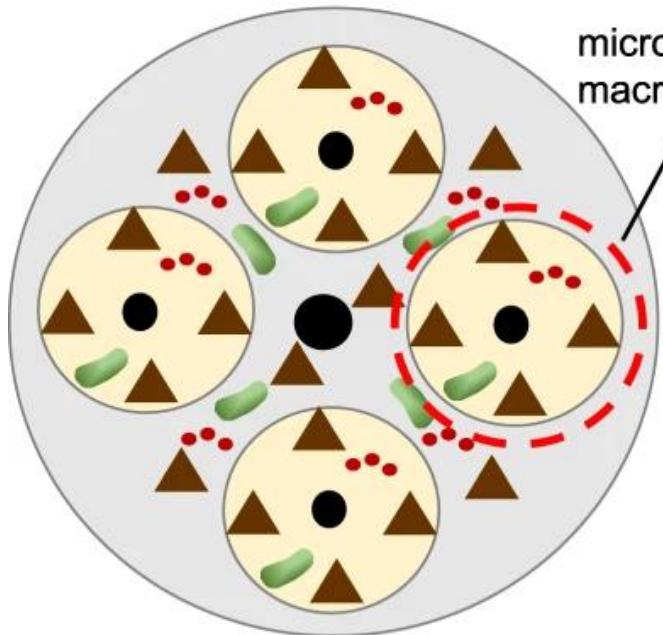

Københavns Universitet, 2024

Soil without earthworms

macroaggregate

macroaggregate
microaggregate within macroaggregate

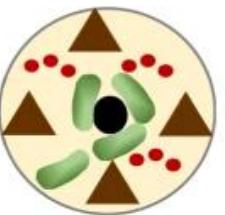
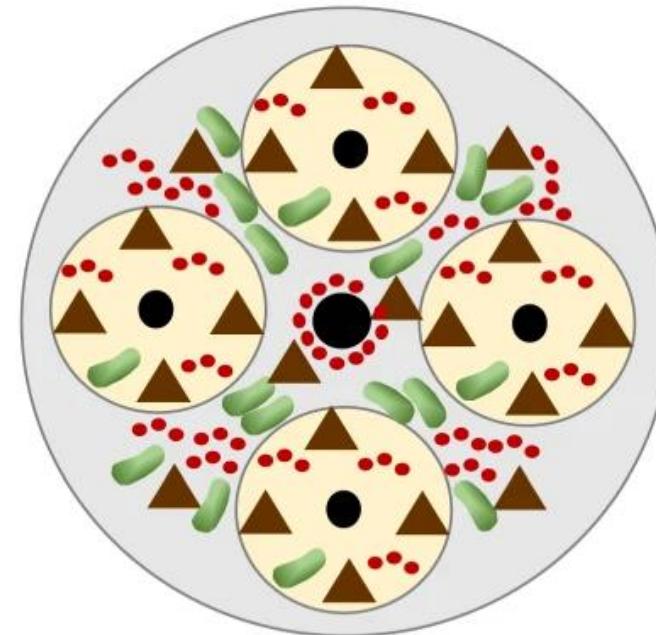
microaggregate

microbial necromass

plant derived organic matter

Earthworm-reworked soil

macroaggregate

microaggregate

▲ Mineral particle

● Microbial cell wall

● Particulate organic matter

● Extracellular polymeric substances

Global mængde C i
jordbundens øverste meter
(900 Gt kulstof)*

Georgiou et al. 2022

A wide-angle photograph of a natural landscape. In the foreground, the dark trunks and branches of tall evergreen trees frame the scene. Beyond them is a body of water, likely a lake or pond, with patches of green algae or lily pads on its surface. The background shows a dense forest of bare deciduous trees, suggesting it might be late autumn or winter. The sky is a vibrant, clear blue with a few wispy white clouds. A bright sun is positioned in the upper left quadrant, casting long shadows and illuminating the scene.

Hvad sker der så når vi tilsætter vand?

Vand
kulstof, kvælstof
næring
drivhusgasser

Erosion og dyrkning af jorden

Klimahaven – Per Gundersen

- 6 tons CO₂ på 600m² mere end en græsplænehave over 30 år
- ALT biomasse bliver i haven
- Der er plads til naturlig dynamik
- Jordlevende organismer kanaliserer CO₂ ned i jorden

INFORMATION

Bring vandet tilbage!

- Våde jorde kan indeholde MEGET mere kulstof end veldrænede
- Vandet reducerer omsætningen af plantematerialet

- Langsigtede strategier for “soil carbon management”
- Skal samtænkes med landskabet
- Jordbundens naturlige dynamik er langsom med garanti for gevinst!

Hv
jo
Ud
Ma

og fo
fekt?

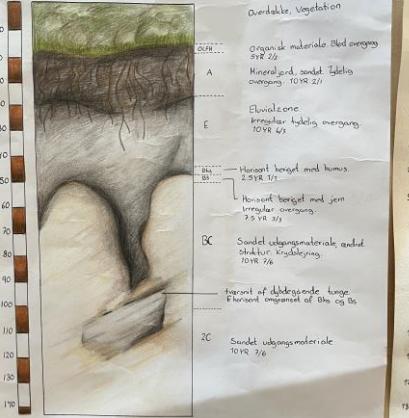
tiske u
ikke k

f
x

NR 38

Nanna Vorndran Lund
STORE LYNGDAL

10 Januar 2023

NR 18

Mie Kveiborg

STORE LYNGDAL 3. OKTOBER 2023

NR 19 Anne Elisabeth

STORE LYNGDAL 3. OKTOBER 2023

NR 20 Louise Strandgaard

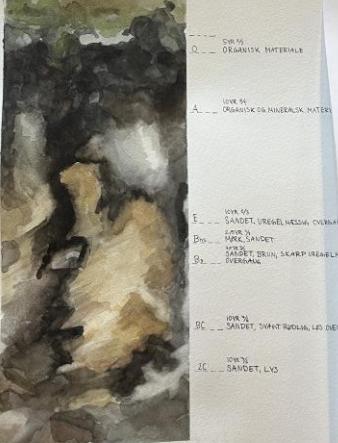
STORE LYNGDAL 3. OKTOBER 2023

NR 44 Marie Sindberg Walther
STORE LYNGDAL 3. OKTOBER 2023

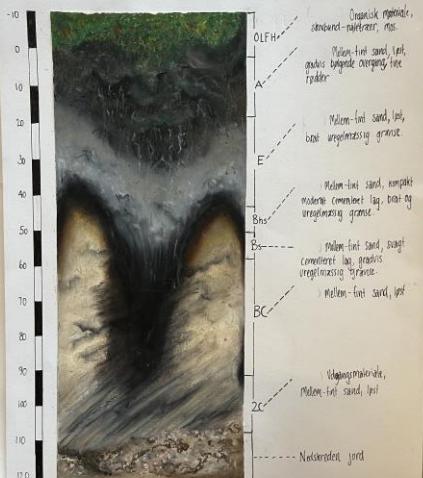

NR 14 Mimi Rosa Gammelgaard
STORE LYNGDAL 10 JANUAR 2024

NR 35
STORELY

NRXXIV NICOLINA LIV
STORE LYNGDAL 3 OKTOBER 2023

NR 41

Sarah Kirstine Timmermann
Store Lyngdal 03. Oktober 2023

Horisontbeskrivelse

Vegetation: overflade bede i primært græs og løvtræer. Underlag: -Chlorella vulgaris, ag. Lægste oppe ad højeste side. Plantegræsstrud i midtstykke højt.

(0-5 cm) 51% 2.2. Rødt humusjord med spredte græsstrud. Jordet er ikke voldsomt ristet men har et godt vandslukningsevne.

(5-10 cm) 20% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(10-20 cm) 25% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(20-30 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(30-40 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(40-50 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(50-60 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(60-70 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(70-80 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(80-90 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(90-100 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

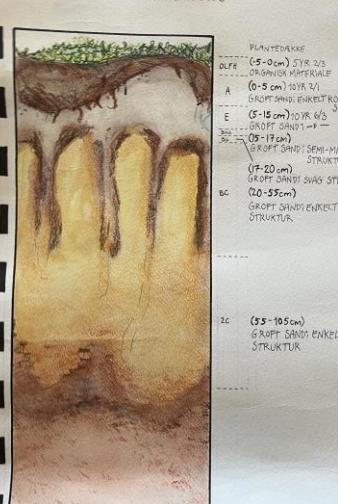
(100-110 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(110-120 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(120-130 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

(130-140 cm) 10% Rødt humusjord med spredte græsstrud. Har et godt vandslukningsevne.

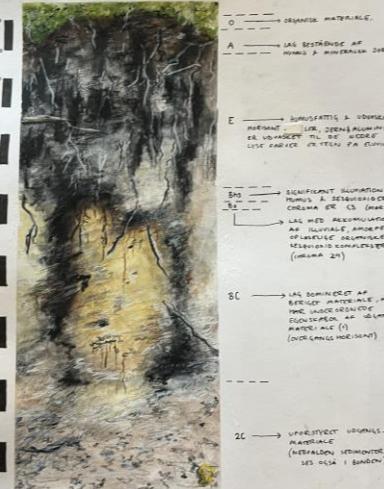
NR 39
STORE LYNGDAL
10 JANUAR 2023

NR 17 Dorte Skydsgaard
STORE LYNGDAL 10.JANUAR 2024

NRXXV MATHILDA
STORELYNGDAL 10.JAN 2024

Jordbunden er fantastisk!

Disposition

- Hvad er jord?
  - Global perspektiv
    - Jordbunden som en livsgivende skal udenpå jorden. Hvor tyk er jordbunden?
  - Lokalt perspektiv
    - De tre sfærer skaber jordbunden
    - En sund jord er en levende jord
    - Organismer (planter og dyr – biosfæren) "lever" af de materialer som atmosfæren (CO₂, N₂ og H₂O) og geosfæren giver (mineraler, N, H₂O) og recirkulerer det i en evig strøm af energi og stof
    - Ødelægges denne recirkulation skabes der en ubalance og jordbunden bliver usund
- Hvordan gavner jordbunden?
  - Klima
    - Opbygning af kulstof i jorden
    - Betydning af planter og organismer
    - Betydning af vand
- Trusler mod jordbundens klimafunktion i et industrialiseret samfund
  - Fjernelse af organisk materiale og dermed jordbundens liv